

Statens vegvesen, Vegdirektoratet
Trafikant- og kjøretøyavdelingen
postboks 8142 Dep
0033 Oslo

firmapost@vegvesen.no

Saksbehandler: Stig Anders Ohrvik

Deres referanse: 15/257542-27

Vår dato: 30.09.2016

Høring om forslag til endring av vegtrafikkloven § 26, 27 og 29

Viser til høringsbrev med tilhørende høringsnotat av 03.07.2016, og vil med dette avgi Trafikkforums svar på høringen.

Trafikkforum mener at det er gjort grundig rede for behovet for foreslåtte endringer. Endringsforslagene er på flere punkt i samsvar med intensjonene i revidering av læreplanverket og trafikkopplæringsforskriften, samt prosjektet Trafikklærerkompetanse, som Trafikkforum har tatt del i. Vi konstaterer med tilfredshet at det også på andre områder er samsvar mellom intensjonene i endringsforslaget og ønsker fra trafikkskolebransjen.

Vi vil i det følgende kommentere de ulike endringsforslagene enkeltvis.

Forslag til ny § 27 Opplæringsinstitusjoner for føreropplæring

Trafikkforum støtter forslaget til ny § 27. Det er av særlig betydning at det fremgår tydelig at bestemmelsen gjelder all førerkortrettet opplæring.

Det er videre av avgjørende betydning at det blir presisert at opplæring som finner sted i det offentlige skoleverket må foregå innenfor elevenes ordinære opplæringstilbud, og at opplæring som finner sted utenfor elevenes ordinære opplæringstilbud i det offentlige skoleverket må underlegges samme bestemmelser som opplæring mot vederlag utenfor det offentlige skoleverket.

§ 27 andre ledd - undervisningspersonell

Trafikkforum støtter intensjonen i at den som skal undervise skal ha trafikklærergodkjenning uansett hvilken type opplæringsinstitusjon vedkommende underviser i. Vi støtter også forslaget om å åpne for at det kan gjøres unntak slik at en trafikklærer kan undervise på for eksempel deler av trafikalt grunnkurs når vedkommende av medisinske grunner ikke (lenger) har førerett. Vi anfører imidlertid at dette godt kan være tilfelle ved teoriundervisning på alle klasser også ved varig

eller langvarig endring i helsetilstand. Vi mener at en trafikklærer generelt bør kunne fortsette å undervise i teoretiske emner selv om vedkommende har mistet førerretten av medisinske grunner, og anbefaler at det finnes en formulering som ivaretar dette på varig basis.

Vandel

Trafikkforum støtter forslaget om å innføre krav om at vandel skal dokumenteres med barneomsorgsattest, på bakgrunn av angitt begrunnelse.

Habilitet

Trafikkforum støtter forslaget om å ta inn et krav om habiliteti lovens bestemmelse. Vi mener dette først og fremst er relevant på områder der innmeldt obligatorisk opplæring gir førerrett uten førerprøve.

Utdanning

Trafikkforum støtter endringsforslagene knyttet til utdanning.

Det anføres at det er behov for å gjennomgå og å innskjerpe krav til trafikklærer med kompetanse fra utlandet dersom ordningen med godkjenning av yrkeskvalifikasjoner fra EØS-land i hovedsak blir videreført som i dag.

Undervisningspersonell som ikke er trafikklærere

Vi mener det er av særlig betydning at undervisningspersonell som ikke er trafikklærere underlegges krav til etterutdanning på linje med trafikklærere, siden disse ofte mangler den fagspesifikke didaktikken innenfor trafikklærerkompetansen.

Forslag til § 27 tredje ledd

Trafikkforum støtter forslaget til § 27 tredje ledd i sin helhet.

Vi vil særlig påpeke betydningen av at faglig ledere som skal virke som veiledere for trafikklærerstudenter og trafikklærere med utdanning fra EØS under prøveperioden som et absolutt minstekrav innehar samme kompetanse som norske trafikklærerstudenter vil oppnå etter endt utdanning, p.t. toårig høyskoleutdanning.

Vi er i også i det øvrige enige i så vel endringsforslaget som begrunnelsen.

Forslag til § 27 fjerde ledd

Trafikkforum støtter forslaget.

Forslag til § 27 femte ledd

Trafikkforum støtter forslaget i sin helhet.

Forslag til § 27 sjette ledd

Trafikkforum støtter forslaget i sin helhet.

Forslag til § 27 sjuende ledd

Trafikkforum støtter forslaget. Trafikkforum mener at personell som skal føre tilsyn med førerkortrettet opplæring som absolutt minstekrav må ha tilsvarende kompetanse som kreves for undervisningspersonell og faglig ledere som det skal føres tilsyn med.

Forslag til § 27 åttende ledd

Trafikkforum støtter i utgangspunktet forslaget. Vi vil imidlertid anføre at vi forutsetter at det må fastsettes standardiserte gebyr basert på gjennomsnittsberegning.

Vi vil også anføre at det er rimelig at gebyr knyttes til godkjenning og regodkjenning. Det fremstår ikke som like opplagt at det er rimelig å innføre gebyr ved varslet eller uanmeldt tilsyn, som gjerne ikke er initiert av tilsynssubjektet selv.

Det kan imidlertid forsvares å innføre gebyr ved oppfølgende tilsyn som må finne sted for at tilsynssubjektet kan opprettholde eller få tilbake godkjenning som følge av påpekte mangler som påpekt ved ordinært tilsyn.

Utrykning

Trafikkforum støtter endringsforslaget med tilhørende begrunnelser i sin helhet. Vi mener det er riktig at de bestemmelser som gjelder føreropplæring for øvrig videreføres også for opplæring i utrykningskjøring så langt det passer.

Yrkessjåfør

Trafikkforum støtter intensjonen om å å presisere hjemlene for dagens yrkessjåførforskrift i vegtrafikkloven, på tilsvarende måte som for føreropplæring og utrykning, slik at det i størst mulig grad er samsvar mellom bestemmelsene.

Videre støtter vi innføring av hjemmel for å kunne stille krav om godkjenning av undervisningspersonell utover undervisningsansvarlig selv om det ikke er et slikt krav i forskriften i dag.

Vi er gjennom media gjort kjent med at det ved tilsyn er avdekket betydelige mangler i etterutdanningen. Trafikkforum mener på bakgrunn av kjente erfaringer med dette at det bør vurderes om det i fremtiden skal være mulig for transportbedrifter og deres organisasjoner å være godkjent lærested for etterutdanning.

For øvrig er det åpenbart at alle bestemmelser som gjelder yrkessjåfør, grunnutdanning og etterutdanning i størst mulig grad må være konsistent og i samsvar med øvrige bestemmelser om førerkort- og førerrettet opplæring.

Forslag til § 27 åttende ledd og § 29 syvende ledd

Trafikkforum støtter i utgangspunktet forslaget.

Vi vil imidlertid anføre at vi forutsetter at det må fastsettes standardiserte gebyr basert på gjennomsnittsberegning.

Vi vil også anføre at det er rimelig at gebyr knyttes til godkjenning og regodkjenning. Det fremstår ikke som like opplagt at det er rimelig å innføre gebyr ved tilsyn, som gjerne ikke er initiert av tilsynssubjektet selv. Det kan imidlertid forsvares å innføre gebyr ved oppfølgende tilsyn som må finne sted for at tilsynssubjektet kan opprettholde eller få tilbake godkjenning som følge av påpekte mangler som påpekt ved ordinært tilsyn.

Øvingskjøring

Trafikkforum støtter endringsforslaget som gjelder § 26 Øvingskjøring i sin helhet.

Vi er særlig tilfreds med at det åpnes for krav om registrering av ledsager som tiltak mot piratvirksomhet.

Den «opplæringen» som foregår gjennom piratvirksomhet er i beste fall ikke i tråd med mål og intensjoner i læreplanen. I verste fall er den direkte i strid med mål og intensjoner i læreplanen, og dessuten i strid med normer og verdier som er grunnleggende for å lykkes med å redusere skadeomfanget i vegtrafikken. Dermed er det også fare for at det ferdes førere ute i trafikken uten tilstrekkelig selvinnsikt, risikoforståelse, refleksjon og beslutningskvalitet.

Vi støtter derfor forslaget om at ledsager må navngi hvilke elever vedkommende skal fungere som ledsager for, og at elevene også må oppgi sin(e) ledsager(e). Det er også enkelt å knytte denne registreringen til krav om å bekrefte at man er kjent med gjeldende regler.

Vi mener at krav om registrering av ledsager også må knyttes til et begrenset antall elever som den enkelte ledsager har lov til å være ledsager for.

Et av problemene med å få bukt med piratvirksomhet er også at konsekvensene for ulovlig opplæring mot vederlag er så å si ikke-eksisterende.

Det er derfor viktig at innføring av krav om registrering av en begrenset mengde navngitte elever for den som vil være ledsager og krav om registrering av ledsager

for elever som vil øvelseskjøre med ledsager, blir fulgt opp av relevante sanksjonsmuligheter.

For å være fører kreves det enten førerrett eller at vilkårene for øvelseskjøring er oppfylt.

Det er vesentlig at «øvelseskjøring» som finner sted uten at vilkårene for øvelseskjøring er oppfylt blir ansett som ulovlig kjøring på linje med annen kjøring uten førerrett.

Sanksjonen mot den som kjører må da bestå i sperrefrist for førerkort for gjeldende kjøretøygruppe.

Sanksjonen mot «ledsageren», som har gjort seg skyldig i å overlate kjøretøyet til en person uten førerrett, må være inndragning av førerrett.

Vi mener at sanksjonsmulighetene må avklares i tråd med dette, slik at innretningen på formuleringer i forskriften ikke er til hinder for relevante sanksjoner.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser

Vi mener at de økonomiske konsekvensene av endringsforslagene ikke er urimelige.

Det er krav om etterutdanning som vil representere den potensielt største merutgiften, for de opplæringsinstitusjonene som ikke allerede sørger for et etterutdanningstilbud til sine ansatte. Kompetanseheving er imidlertid ønskelig, og et krav om etterutdanning vil dermed virke konkurranseutjevne. Det er ikke ønskelig at det å avstå fra kompetanseheving skal være et konkurransefortrinn.

Vi kan heller ikke se at det er urimelig at det skal betales gebyr for godkjenning og regodkjenning. Vi anbefaler imidlertid som nevnt tidligere at det ikke blir innført gebyr ved ordinære tilsyn, men mener at det heller kan åpnes for gebyr ved oppfølgende tilsyn med tanke på å opprettholde eller få tilbake godkjenning etter mangler som påpekt ved ordinært varslet eller uanmeldt tilsyn.

Vennlig hilsen
Trafikkforum

Stig Anders Ohrvik
Daglig leder